

ALCA na trávě

**Pro další prezentaci svého letounu L-159 ALCA si vodochodský výrobce tentokrát vybral zajímavou ukázkou jeho schopností ope-
rovat z travnatých nevybavených letišť.**

travnatých letišť. ALCA k tomu má předpoklady nejen vzhledem ke své relativně nízké hmotnosti, robustnímu podvozku či vhodnému umístění nasávacích otvorů pro přívod vzduchu k motoru, ale i díky nezávislosti na pozemním vybavení. Letoun má vlastní pomocnou energetickou jednotku, takže při odletu pilot jednoduše nasedne do kabiny a spustí motor bez jakékoli asistence pozemního vybavení. Nemusí mu být ani doplňován kyslík do dýchacího systému, protože jej

letoun zařizem známým pod zkratkou OBOGS „vyrábí“ za letu sám.

Tím však předvádění stopadesátdevítek na trávě nekončilo. Zástupci Aera informují, že malé letiště s výhledem na horu Říp navštíví dvojice vojenských strojů z čáslavské základny. Čas do jejich příletu vyplnila prezentace o ukončení vývoje tohoto letounu i o završení zkoušek všech zbraňových systémů. Její součástí byly i videozáznamy z ostrých zkoušek munice. Na

Středa 18. srpna, travnaté letiště Sazená nedaleko od Kralup nad Vltavou. Je něco po půl jedenácté dopoledne, když několik desítek pozvaných hostů na poslední chvíli zaslechne charakteristický hluk proudového motoru. Z malé tečky na podmračené obloze se za okamžik „vyklube“ u nás již dostatečně známá silueta menšího proudového letounu. Ve výšce pouhých 20 m se během pár sekund doslova přežene před užaslými diváky. Ukázka strojů L-159A ALCA právě začíná. Vodochodský tovární pilot Rostislav Stroin je za moment zpět a na relativně malém prostoru předvádí obratnost a manévrovací schopnosti tohoto podzvukového letounu. Pak následuje to, na co všichni čekají. Bez jakýchkoli problémů přistává na travnaté dráze zdejšího letiště a po nějakých 700 m zastavuje a ihned se vrací na improvizovanou stojánku. V praxi tak demonstruje předem avizovanou schopnost tohoto stroje působit ze záložních

Všechny tři stroje byly sice v tzv. „čisté“ konfiguraci (tedy bez podvěšené výzbroje nebo přídavných nádrží), avšak podle časlavských pilotů není přesně stanoven hmotnostní limit pro operace z obdobného typu letiště. Při provozu z „trávy“ musí mít dráha nejen po-

záběrech ze zahraničních i domácích střelnic bylo možné vidět použití protiletadlových řízených střel AIM-9 SIDEWINDER, protizemních AGM-65 MAVERICK ve verzi s TV naváděním, neřízených raket CRV-7, laserem naváděných pum PAVEWAY II typu GBU-12 o hmotnosti 230 kg či dvojnásobně těžších GBU-16 a také neřízených kontejnerových pum CBU-87.

Ještě než prezentace začala, venku se rozptýlo. Sice to nebyl žádný velký liják, ale stačilo to k namočení trávy. Jak mokrá tráva klouže netřeba zdůrazňovat, a proto ve vzduchu trochu visela otázka, zda časlavští piloti za těchto podmínek přistanou. Nakonec bez problémů a bezpečně dosedli, pouze opatrněji brzdili a měli delší dráhu při doběhu. Tak se mohli všichni návštěvníci na vlastní oči přesvědčit o schopnosti letounů L-159 z travnatých ploch působit.

žadovanou délku, ale samozřejmě i únosnost, kterou lze v předstihu ověřit.

Další součástí programu byla improvizovaná ukázka tzv. integrovaného systému operační podpory letounu L-159. Na jeho vytvoření se podílelo více než 10 tuzemských firem a je tvořen například mobilním systémem pro řízení letové činnosti RAL na vozidle LAND ROVER. Nebo lze zmínit špičkové komplety pro plánování letu či jeho následné vyhodnocování, které zvyšují jak vlastní efektivnost nasazení letounu či výcvik pilota, tak i bezpečnost letu. Další skupinu představují prostředky pro ostrahu letiště. Je jich opět celá škála a na letišti byly zastoupeny od sofistikovaného mobilního sledovacího systému s výkonnou termokamerou z výbavy Policie ČR až po lehké přenosné a relativně nenákladné prostředky, jako například systém pro kruhovou

ostrahu objektu s pasivními infradetektory o hmotnosti 1,8 kg pro zjišťování především pohybujících se osob (viz snímek). Nechyběla ani obranná výbava zastoupená například odstřelovačskou puškou FALCON ráže 12,7 mm, maskovací prostředky pro osoby i letouny nebo osobní solární zdroje elektrické energie.

Završení programu vývoje a integrace zbraňových systémů by mohlo zvýšit šance na prodej letounu L-159 ALCA ve světě. Podle šéfa vodochodské firmy Antonína Jakubšeho nyní Aero jedná nejméně s deseti zeměmi a první pozitivní výsledky by se mohly dostavit již zanedlouho.

Text a foto: Michal ZDOBINSKÝ